Könyv

Útmutatások

■ Fekete István füveskönyve, Madách Imre füveskönyve – Lazi Kiadó, 2005

A füveskönyv eredetileg a gyógyításra, ízesítésre való fűvek jegyzékét jelentette. Az első ismert ilyen jellegű gyűjteményt csaknem ötezer évvel ezelőtt készítette *Sen Nung* császár vagy valamely tudósa, benne több mint háromszáz növény jótékony hatásával ismertet meg bennünket. Mára a füveskönyv szinte teljesen elvesztette eredeti jelentését, sokan rögtön *Márai Sándor* nevéhez kapcsolják, hiszen ma vitathatatlanul övé a leghíresebb, mai értelemben az életről vallott legfontosabb gondolatok jegyzéke.
Azt már kevesebben tudják, hogy rajta kívül még nagyon sok írónk, költőnk készítette el a maga életfilozófiai gyűjteményét, melyek közül jó néhány nyomtatásban is megjelent. Így mások mellett *Gárdonyi Géza, Juhász Gyula, Móra Ferenc, Madách Imre* és *Fekete István* is úgy vélte, hogy néhány tömören megfogalmazott gondolat ér annyit, mint egy bő lére eresztett, szószátyár regény. Az utóbbi időben a szegedi székhelyű Lazi Könyvkiadó sorra jelenteti meg jeles íróink személyre szabott gondolatválogatásait, amelyből nemcsak a szerzőről tudhatunk meg számos érdekességet, hanem iránymutatást is kapunk az életben való eligazodáshoz. Szerencsére a mai irodalomtörténet már túllépett azon, hogy a

negyvenöt könyves Fekete István munkásságát az ifjúsági irodalom kategóriába sorolja, csak azért, mert a legtöbbet olvasott kötetei, mint például a Vuk, a Tüskevár, vagy a Téli berek kétségtelenül sok gyermek és fiatal kedvenc olvasmányai közé tartozik. Az író jogutódja vállalta, hogy ebből a csaknem félszáz kötetből összegyűjti mindazokat a gondolatokat, amelyeket végigolvasva megismerhetjük, ki volt és milyen elvek szerint élt Fekete István. *Hunyadi Zsolt Csaba* pedig egy, az előbbihez hasonló kötetben Madách Imre aforisztikusan tömör, az életről, a halálról, a nemzetről, az emberről és az Istenről tett vallomásait szedte egy csokorba.

(B)

Zene

Méltósággal

■ Hugh Cornwell: Beyond Elisian Fields, Track Records, 2004

Hugh Cornwell 1975-ben alapította Londonban a The Stranglers nevezetű – punk, New Wave, a jelzőket tetszés szerint variálhatjuk – zenekart, mely később a 70–80-as évek fordulójának legnagyobb formátumú csapatává nőtte ki magát. 1990-ig látta el az énekes-gitáros posztját, mikor is látva a továbbfejlődés képtelenségét, otthagyta társait, s szólóban folytatta pályafutását.
Bár első albuma, a zseniális Nosferatu már 1979-ben kijött, csak hosszas vargabetűk után, a '97-es Guelty albummal érte el újra azt a szintet, ami egy ilyen kaliberű művésztől elvárható.
A Beyondot hallgatva egyértelmű, ki is volt a Stranglersben a szellemi vezér – nemhiába képtelenek társai az ő távozása után értékelhető produkcióval előrukkolni. Mintha az Aural Sculpture (1984) megalkuvása, a Dreamtime (1986) megfáradtsága, s a 10 (1990) teljes érdektelensége meg sem történt volna. Cornwell onnan folytatja, ahonnan igazából értelme van, az 1982-es Feline album akusztikus, ám továbbra is feszült s izgalmas szépségétől. Attól a mágikus pillanattól, amikor a The Stranglers utoljára volt „nagy" zenekar.
Ám mivel már nem 1982-t mutat a naptár, s Cornwell is idén tölti be az 55-öt, némileg változott a légkör. Meg sem próbálja a lázadó pózt szinte a tolószékből is görcsösen fenntartani igyekvő kiöregedett rocker szánalmas figuráját erőltetni. Tisztában van vele, hogy egy férfinak tudnia kell méltósággal megöregedni. Ám mivel az ember a múltját sem tagadhatja meg, továbbra is ott van a rá jellemző érzelemdús, ám kissé cinikus, beszédszerű énekstílus.
A CD többek közt attól is nagyszerű, hogy – noha a rajongók számára egyértelműen csemege – azok számára is élmény, akiknek se a New Wave-hez, se a Stranglershez, sem Cornwell munkásságához nem volt soha közük, ugyanis az albumon hallható produkciók a szó hagyományos értelmében véve elsőrangú dalok. S azt hiszem, ennyi elég is.

Pozsonyi Ádám

Könyv

Ködlovagok kézikönyve

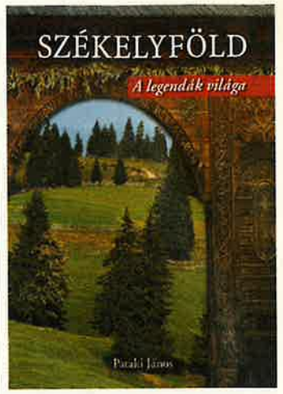

■ Pataki János: Székelyföld – A legendák világa, Kató és fivére, Budapest, 2005

Székelyföldről könyvet kiadni nagy divat mostanság, ezért jómagam már némi kétkedéssel veszek kezembe egy ilyesféle, friss kiadványt: vajon mi újat tud még mutatni? Hála az égieknek, hogy megannyiszor eljuthattam a regényes országrészbe, így elmondhatom, *Pataki János* kötete remekre sikeredett. Az külön figyelemreméltó, hogy a fényképeket is a szerző készítette, sőt a szerkesztői feladatokat szintén magára vállalta. Ahogy ő írja: *„Könyvemet elsősorban vizuális kedvcsinálónak szántam, semmiképpen nem részletes útikönyvnek, így az én szubjektív szempontjaim szerint válogattam a bekerülő látványosságokat."* Kétségtelen, kimaradt néhány csoda, amit én mondjuk betettem volna a könyvbe, de az egyéni ízléssel, a személyre szabott szerelmetes látnivalókkal nem szabad vitatkozni, jelen esetben már csak azért sem, mert a fényképek túlnyomó része gyönyörű, mi több, igazi mestermunka. Az embernek újra kedve támad felkeresni Gyimest, Gyergyót, Csíkot, a Sóvidéket és a többi elbűvölő, mesésen vagy éppen szikáran szép székely vidéket. Ráadásul Pataki úr olyan helyekre is eljutott, ahová még a rutinos Székelyföld-járók közül is csak kevesen. Ilyen például Miklósvár, amelynek kastélyát a Kálnoky grófok visszaszerezték, és napjainkban új életet lehelnek belé, de ez még nem elég, ugyanis a család megnyitotta a két Kálnoky vendégházat, amelyek, a képeket látva, elemi erővel csábítják a vándort. Az udvarházak korabeli berendezéssel, festett ágyakkal, lenyűgöző cserépkályhákkal, födémgerendákkal egyszerre sugároznak eredeti vidéki polgári hangulatot és kényelmet. Itt még Szindbád, a „hivatásos" ködlovag is fenségesen érezné magát…
E könyvet azért is érdemes felhelyezni a családi könyvespolcra, mert a szerző a felkeresendő helyek jó részénél megad különböző elérhetőségeket, tehát

nemcsak gyönyörködtet, hanem segít is a reménybeli kirándulás(ok) megszervezésében.

Zsebők Csaba

Étterem

Olcsón jót

■ Soul bisztró – Budapest, Ráday u 33/a

A magyar vendéglátóipar egyik nagy hiányossága, hogy kevés olyan minőségi bort kínáló borozónk van, ahol meg lehet inni egy fél liter kimért jó bort vagy egy tisztes fröccsöt elérhető áron. E hiányt nem pótolják az egyébként kitűnő borvendéglők. Beülni egy jó pohár borra, harapni valami könnyűt és a pénztárca különösebb megcsappanása nélkül távozni – ez lenne az optimum. Volt egy kísérlet e műfaj megteremtésére András pince néven: komoly termelők borait mérték ki, alacsony áron, rusztikus környezetben. Ki tudja, miért, a hely nem akart működésbe lendülni, egy idő után tulajdonost

változott, majd tönkrement.
Valami hasonlót céloz meg a Ráday utca egy újabb gyöngyszeme, annyi különbséggel, hogy az előbbinél többet próbál adni minőségben, persze jóval magasabb áron. A minőségi olcsó borozók hiánya tehát továbbra is égető, de azért van mivel vigasztalódni.
A Soul bisztró igényes hely. Beléptünkkor az elsőnek üdvözölt ifjú hölgy kelletlen ugyan kissé, nem rí le róla a vendég belépte láttán az öröm, de kapcsolatunknak szerencsére vége szakad, miután a kiválasztott asztalon papírterítőt cserél. Kollégája már kedves, szolgálatkész. Kipróbálunk több ételműfajt, s jó pár bort is, Szeremley Szemelt Rizlinget, Nyakas Chardonnay-t és Sauvignon Blanc-t, Heimann Fuchsli-t, Sebestyén Iczé-t, Szeremley Pinot Noir-t és Konyári cuveé-t rendelünk. A vörösborok a kelleténél melegebbek, egyébként rendben találtatnak, a fehérborok ellen kifogás nem esik. Árban sincs vész: szolid 150%-os haszon van nagyjából a borokon, a szaküzleti árhoz képest. A harapnivalók közül tesztelésre kerül több bruschetta (erdei gombás, serrano sonkás, padlizsános-articsókás, kéksajtos-birsalmasajtos) és tapas (fokhagymás csípős rák, sültpaprikasaláta rákkal, vadnyúlragu). Az ételek ár-érték aránya és minősége változó, aki visszajár, vélhetően a bruschettáknál fog kikötni. Kellemes hely a Soul Bisztró, megyünk még.

Dorozsmai Endre

CD

„Hol vagy, erős pogány sereg…?"

■ Szakács Gábor–Friedrich Klára: Pogány imák (Szerzői kiadás 2005.)

„…hős Vata, bálványos berek…" – írta *József Attila* Pogány hitvallás című versében. A pogány azonban nála sem vallástalan embert, hanem a latin szótár szerinti paganust, pagust, azaz vidéki, falusi lakosságot jelentett. Őseinket is csak a Nyugat nevezte vallási értelemben pogánynak, hiszen az egyházi államot jóval megelőzve egyistenhívő, vallásos emberek voltak. Történelemkönyveinkben a lázadóként feltüntetett Koppány,

AJÁNLÓ

▶**Jönnek a kispolgárok.** *Pozsonyi Ádám* Jönnek a kispolgárok című könyvét *Bognár József*, a Magyar Ház Kiadó vezetője mutatja be december 15-én délután öt órakor a Magyarok Házában.
▶**Adventi koncertkörút.** A Magyar örökség-díjas Szentegyházi Gyermekfilharmónia (Székelyföld) száztagú kórusa és negyventagú zenekara – *Haáz Sándor* karnagy vezetésével – adventi koncertjére december 16-án este hét órakor a piliscsabai Pázmány Péter Katolikus Egyetem Dísztermében, 17-én délután fél háromkor a budavári Mátyás-templomban, 18-án este fél nyolckor a krisztinavárosi Havas Boldogasszony Plébániatemplomban, december 19-én este hat órakor pedig Újkígyóson, a katolikus templomban kerül sor.
▶**Vörsi advent.** A vörsi Római Katolikus Egyházközség templomában felállított rekord méretű betlehem mellett december 18-án a délután kettő órakor kezdődő szentmisét követően ünnepi műsorra kerül sor. December 24-én este a vörsi betlehemezők adják elő hagyományos betlehemi játékokat.
▶**Régi magyar karácsonyok.** December 21-én délután öt órától a Kecskés Együttes Régi magyar karácsonyok címmel tart hangversenyt a Magyarok Házában. Az est keretében mutatják be *L. Kecskés András* A fa című karácsonyi regéjét, valamint *Gárdonyi Géza* Fel nagy örömre, született ma néktek művét.
▶**Ghymes-koncert.** December 26-án és 27-én húsz órakor a Budapest Kongresszusi Központban a felvidéki Ghymes zenekar karácsonyi koncertet ad. Vendégük *Dörner György.*